ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

1925 – *Յունիս* – 1925

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

էջ

Հ. Գ. ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ. — *Եզնկայ Կողբացւոյ Եղծ Աղանդոց* 161
Ո. Կ. — *Վակաս* 166
Տօքթ. Վ.ԱՀՐ. Յ. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ. — *Հայ Բժշկական Ձեռագիրք Ս. Ղազարու վանքին*. 167

ԼԵԶՈՒԱԳԻՏԱԿԱՆ

Հ. Յ. ԱՒԳԵՐ. — *Սորակալ* . . . 170
Հ. ԱՃԱՌԵԱՆ. — *Հայերէն նոր բառեր Ոսկեբերանի ճառերուն, և Եղիշէի Մատենագրութեանց մէջ* 172

ԳՐԱԿԱՆ

*. — *Առ Մխիթար* 174
ԱՐՍԷՆ ԵՐԿԱԹ. — *Աշակերտին թախանձանքը* 175
Հ. Ա. ՂԱԶԻԿԵԱՆ (*Թրգմ.*). — *Նիբելունգներուն երգը* 176
ՆՕՏԱՐ. — *Պարտիզակ*. . . . 180
— *Վենետիկ* 180
Հ. Ե. ՓԷՅՉԻԿԵԱՆ. — *Արտաւազդ Գ.ի երգերը (Գրախօսական)* 181

ԱՅԼԵՒԱՅԼՔ

Հ. Ս. ՖԵՐԱՀԵԱՆ. — *Թռչունն ու նորագիւտ սաւառնակները* 185
ՀՄԱՅԵԱԿ ՍԷՐԵԱՆ. — *Գիտական հսկաները և իրենց գործերը* 186
Հ. Ղ. ՏԱՅԵԱՆ. — *Մայր Դիւան Մխիթարեանց Վենետիկոյ ի Ս. Ղազար* . . 189

SOMMAIRE

1925 - Juin - 1925

PHILOLOGIE

p.

P. G. Nahabédian. — «Contre les Sectes» d'Eznik de Kolb . . . 161
V. G. — Amict 166
Dr. Vahr. H. Torkomian. — Traités de médecine, Manuscrits arméniens du monastère de St. Lazare . . . 167

LINGUISTIQUE

P. J. Aucher. — «Soragal» . . 170
H. Adjarian. — Mots inconnus arméniens dans les discours de St. Jean Chrysostome et dans les œuvres d'Élisée. 172

LITTÉRATURE

*. — À Mékhithar 174
Arsène Yérgath. — L'instance de l'élève. 175
P. A. Gazighian. — La chanson des Nibelungen (traduction en vers arm.) . 176
Nodar. — Bardizak (poésie) . . 180
— Venise » . . 180
P. E. Paitchikian. — Les chansons d'Ardavazt III 181

DIVERS

P. Étienne Férahian. — L'oiseau et les aéroplanes nouveaux 185
Hemaïak Serian. — Les personnages plus distingués dans les sciences et leurs œuvres 186
P. L. Dayan. — Les Archives Centrales des Mékhitharistes de St. Lazare de Venise 189

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ՀԱՅ ԾԷՍԸ Ս. ԶԱՔԱՐԻԱ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅՆ ՄԷՋ. — *Եկեղեցւոյ հռչակաւոր Ախոյեանը Ս. Աթանաս Հայրապետ իր տարեկան տօնախմբութեամբ մեծարուեցաւ քաղաքիս Ս. Զաքարիա եկեղեցւոյն մէջ՝ իր սուրբ ոսկերացը մօտիկ՝ Մայիսի 10ին։ Հոծ բազմութիւն մը հաւատացեալներու ներկայ էր սկիզբէն մինչեւ վերջը Հայկական Ձայնաւորին՝ որ ժամ 10ին սկսած էր։*

Աւետարանէն վերջ Վենետկոյ ծիրանաւորը Վ.սեմ. Լաֆոնդէն Պատրիարք ոգելից քարոզ մը

digitised by A.R.A.R.@

տուաւ ամպհովէն, նիւթ առնելով օրուան Ս. Հայրապետին առաքելաշան գործունէութիւնը և բոցարծարծ եռանդը, որով պաշտպան կանգնեցաւ Ս. Հաւատոց։ Ցոյց տուաւ անոր ունեցած խոշոր դերը Նիկիոյ Ս. Ժողովին մէջ, որուն մերձաւոր յոբելեանի առթիւ քաղաքիս մէջ կատարուելիք հանդէսին նախապատրաստութիւնները ծանոյց, որոնք բացառիկ հանգամանք մը պիտի առնեն՝ Սրբոյս մարմինը հոս ամփոփուած ըլլալով։ Ըսաւ որ այդ պատմական Ժողովքին մէջ Եկեղեցւոյ պաշտպաններ հանդիսացան ոչ միայն արեւմտեան՝ այլ և արեւելեան հայրապետներ ալ, յորս նաև Հայ Եկեղեցին ներկայացուցիչ ունէր, որոնց կրօնական եռանդն ու հոգին կը տեսնէք հոս անհա Մխիթարեան Հայրիկին և իրենց այս երգեցիկ պատանիներուն մէջ, որոնք կը փառաւորեն այժմ Արեւելքի այդ պանծալի Հովիւը՝ Հայկական այս չքեղ պատարագով։

ՆՈՒԷՐՆԵՐ. — Մեծապատիւ Պ. Յոսէֆ Ծաեւ 100 իտալական լիրա նուիրեց Վանքիս Նորընծայարանի Տիրամօր Տաճարին՝ ի յաջողութիւն իր սեփական վիլլայի շինութեան.

Իսկ ազնուափայլ Օր. Անահիտ Սինանեան 200 իտ. լիրա նուիրեց Միլանու Մխիթարեան Որբանոց – Վարժարանին։

ԻՍՊԷՆԵԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆ Ի Ս. ՂԱԶԱՐ

Մեծապատիւ Տիար Պօղոս Իսպէնեան ի նշան յարգանքի և համակրանաց հանդէպ Մխիթարեան Միաբանութեանս ու միանգամայն ի յիշատակ իւր հանգուցեալ հօր – որուն մարմինը կը հանգչի Մենաստանիս Գերեզմանատան մէջ — Ուխտիս նուիրեց ազգասիրական ոգւով մը Հայկական եկեղեցական զանազան հին սպասներ. այդպէս յաւերժական յիշատակ մը թողլով և ինքը Մեծին Մխիթարայ Զաւակներուն մէջ։

1. Ծածկոյթ սկիհոյ սպիտակ ծաղկազարդ, գունազեղ, ասղնեգործ, եզերքները հետեւեալ գրութեամբ. Յիշատակ է ծածկոցս ի խորան Սուրբ Աստուածածնի Յովհաննէս վասն հոգւոյ դստեր իւրոյ Աննայի ի ծաղկափթիթ հասակի վաղամեռիկ եղելոյ յամի Տեառն 1824.

2. Գոգնոց սպիտակ ծաղկախիտ ասղնեգործ, ըստ բաւականի գունաթափ։ Մէկ եզերքը կայ հետեւեալը. Գոգնոցս Դրկպիզոնցի թէրզի Սիմոնի որդի Պետրոսին վասն խորանին տրամայի սուրբ Աստուածածնա։

3. Ծածկոյթ սկիհոյ հնարուեստ, մանրաթել, գեղահիւս (ծայրերը մաշած)։ Մէջտեղը կայ սկիհ մը, ուր կանգուն կայ Յիսուս մանուկ՝ գլուխը նշխարի միջև. շրջանակի կան հրեշտակներ (2 բուրվառակիր, 2 բարձողք սկհոյ և 4 երկրպագուք) և վերը Հոգին սուրբ աղաւնակերպ։ Եզերքները ծաղկազարդ։

4. Ծածկոյթ սկիհոյ փառաւոր, ոսկեայ մանրաթել բանուածոյ և աստղազարդ։ Մէջտեղը ճառագայթի մէջ Գառն Աստուծոյ, քառակուսի երկկարգ գրութեամբս. Յիշատակ է ծածկոցս փուարցուի. Օվաննիսի և կողակցին Մարգարտին որդւոյն Մկրտչին ըէ վանին և ծնողացն անուն և Մարիամին և համայն ննջեցելոցն ի դուռն Քիլոս սուրբ Աստուածածնա թվին ՌՄԺԷԻՆ։ Յետոյ աստղերու միջեւ ոսկեթել հիւսուած են հիանալի գլուխներ 12 հրեշտակներու։ Եզերքները ծաղկազարդ են։

5. Ծածկոյթ սկիհոյ բոլորակաձեւ մետաքսեայ, ոսկեթել բանուածոյ. մէջտեղը ճառագայթներու շուրջ՝ 16 գլուխներ փոքրիկ հրեշտակներու. յետոյ կլորակ մը կը ձեւանայ հետեւեալ գրութեամբ. Յիշատակ է Քօջա Գրիգորին Որդոյն Նորիին Խաթունին

digitised by A.R.A.R.@

Հռիփսիմէին, Արուսիանին վասն ննջեցելոյն Մարիամին, Յօհաննէսին։ Ապա՝ մանրիկազարդ սատղեր, և չորս անկիւնները հրեշտակներու գլուխներ։

6. Ծածկոյթ սկիհոյ ոսկեխառն հիւսկէն, ճոխ ծաղիկներով. մէջտեղը բոլորաձև սովորական հիւսքով գրուած է. Յիշատակ է Զարղխ պայ օղլի յովաննէսին ի վանս սուրբ Աստուածածնիս։

7. Աւետարանի լաթ նրբահիւս, դեղին կերտուածքով, վրան բանուած է. Յիշատակ է Աստուածամայր եկեղեցիին Զրպեթեան Յովսէփին հոգուն 1813ին։

8. Ծածկոյթ սկիհոյ փոքր և արծաթաթել հիւսուածքով։

9. Գողնոց կապոյտ, երփնազեղ ծաղկամբք հիւսկէն։ Վրան գրուած է. Յիշատակ է այս կուքնոցս պաղեցի Միրզի դուստր Մարգարիտն ի Բիրս սուրբ Աստուածածին։

10. Ծածկոյթ սկիհոյ պարզ անկիւնազարդ։

11. Քօղ կիսուած, խաչաձև զարդերով։

12. Ծածկոյթ սկիհոյ մեծ կարմրագեղ, համակ ոսկեճամուկ փառաշուք. մէջտեղը ճոխ բանուածքի մը մէջ կը ներկայանայ Գառն Աստուծոյ և չուրջը 2 հրեշտակներ նրբաթել հիւսուածքով և 8 հրեշտակներու գլուխներ։

Պուտաբեշտէն Մեծ. Տիար Արամ Ծովիկեան նուիրեց Միաբանութեանս նկարագեղ սիրուն գորգ մը՝ վրան բանուած հետևեալ ընծայականով. «Երեսնամեայ Գրական Յոբելեան Հ. Ա. Ղազիկեանի. Արամ Ծովիկեանէ. Պուտաբեշտ 1925»։

ՍՏԱՑՈՒԱԾ ԳՐՔԵՐ

Ե. ԿԱՐԻԿԵԱՆ. — Կեդրոնաձիգ և կեդրոնախոյս, Փարիզ 1925. էջ 52. գին 50 սանթիմ։

ՆԻՔՕԼԱ ԵՕՐԿԱ. — Ռումէն ժողովրդական պատմուածքներ. թարգմ. Վ. ԳԷՈՐԳԵԱՆ. Տպ. Հրազդան. Հրատարակ. «Ջահակիր» Գրական Ընկերակցութեան, թիւ 1. Պէյրութ 1925։ էջ 115. գին՝ 25, Ս. Դ.։

ՍԵՊՈՒՀ. — Էջեր իմ յուշերէն. Հատոր Ա. Պոսթըն 1925, Տպ. «Հայրենիք». էջ 511. գին՝ տոլ. 2։

Կ. ՄԱՐՋԻԱՆԵԱՆ. — Կուի զաչտում (հրտրկ. Լ. Տ.) Թաւրիզ 1925. Ատրպ. Հայոց Թեմական Տպարան. էջ 16։

ԻՄ ՍԻՏԻ ԵՐԳԸ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ

Հ. ԱՐՍԷՆ ՂԱԶԱՐՈՍ ՂԱԶԻԿԵԱՆ

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ

— էջ 303, գին՝ ֆրանք 10 —

ՎԵՆԵՏԻԿ

Ս. ՂԱԶԱՐ. ՏՊ. ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ

1925

digitised by ARAR@